

EESTI
STATISTIKA

Teemaleht

I

2009

KULTUURIS OSALEMINE

Kutt Kommel

Kultuuris osalemine on üks kultuuristatistika valdkondi, mis hõlmab nii elanike osalemist kultuurisündmustes, kultuuriteenuste kasutamist kui ka osalemist kultuurilistes tegevustes. Kultuuris osalemise andmeid saadakse peamiselt isiku-uuringute ankeetidele lisatud kultuurimoodulitest. Peale selle saab kultuuris osalemise kohta andmeid institutsionaalsest kultuuristatistikast. Teemaleht keskendub "Täiskasvanute koolituse uuringu 2007" kultuurimoodulist saadud andmetele ja nende analüüsile.

Kultuuris osalemise näitajad	2
Kultuuris osalemine	4
Kultuuris osalejate huvi koolituste vastu	6
Kultuuris osalejad sotsiaalse seisundi järgi	6
Kokkuvõte	8
Lisa	9
Kirjandus	10

Kultuuris osalemine tähendab elanike initsiatiivi ja osalemist rahvuskultuuri elavana hoidmisel ja arenemisel. Kultuuris osalemine jaguneb üldjoontes kaheks. Üks osa sellest hõlmab üldiselt kultuurisündmuste ja -paikade külastamist ning kultuuriteenuste ja -toodete hankimist ning kasutamist.

Teine osa puudutab seda, mida elanikud ise harrastavad. See ei puuduta neid inimesi, kes teevad oma igapäevatööd kultuurivallas, nagu kutselised näitlejad või kunstnikud, vaid neid, kes leiavad, et see on nende jaoks sobiv viis veeta vaba aega.

Kaudselt loetakse kultuuris osalemise alla ka vabatahtliku tööga seotud tegevused, nagu kodanikualgatus ning osavõtt heategevusest ja poliitiliste organisatsioonide tööst. Kultuuris osalemisega on seotud ka sport ja kultuuriturism. Need valdkonnad seisavad teatavas mõttes kultuuri piirima ja põhjustavad tihti vaidlusi. Näiteks sport loetakse mõnes riigis kultuuri alla käivaks, mõnes mitte. Kultuuriinimesed ise eelistavad üldiselt kultuuri all näha vähem füüsilist tegevust ja rohkem ideede ning esteetika väljendamist. Põhjus, miks kultuuristatistika aga peaks ka sporti ja kultuuriturismi kajastama, on see, et statistika haarabki kultuuri natuke laiemalt kui ainult seda, mis kuulub kaunite kunstide alla. See näitab ka kultuuri mõju muudele valdkondadele, näiteks teistele sotsiaalvaldkondadele ja majandusele.

Sotsiaaluuringute ülesanne on seda asjakohase ja adekvaatse statistikaga kajastada.

Kultuuris osalemise näitajad

Kultuuris osalemise olulisemad näitajad on kultuurisündmustel käimine, teenuste ja meediatarbimine, motivaatorid ja takistused, kultuuri harrastamine ja vabatahtlik töö.

Kultuurisündmustel käimine tähendab teatri, kino, kontsertide, muuseumide ja raamatukogude ning festivalide ja informaalsete kultuurisündmuste (näiteks tänavateatri) külastust.

Teenuste ja meediatarbimine hõlmab info hankimist ajakirjandusest, internetist ja ringhäälingust. Kultuuriteenus on ka raamatukogust teavikute laenutamine, kuigi raamatukogus käiakse veel teistelgi põhjustel. Raamatukogude statistika kogub andmeid nii raamatute laenutuse kui ka raamatukoguskäikude kohta üldisemalt.

Motivaatorid ja takistused (Obalil 1999: 1–93) kätkevad tervet hulka näitajaid, nagu kultuuriteenuste kättesaadavust, huvi kultuuri vastu jm. Need kas soodustavad või piiravad kultuuris osalemist.

Kultuuriharrastajad (ka kultuurilises tegevuses osalejad) on need inimesed, kes harrastavad põhitöö kõrvalt mõnda kultuuriala, näiteks laulmist. Harrastused on olulised, sest nendega tegelemine aitab veeta inimestel vaba aega, et seeläbi ennast arendada ja välja puhata, ning taastada efektiivne töövõimekus. Harrastajad tagavad kultuuri jätkuvuse ja kutseliste kultuuritegijate pealekasvu. Võib öelda, et professionaalsed kultuuritegijad kasvavad enamasti välja harrastajatest, kes tegelevad nooruses mõne kultuurialaga. Harrastajate tegevus on väga oluline ka eri sotsiaalsete gruppide lõimumisel ja nad annavad ka märkimisväärse panuse identiteedi tekkimisele ühiskonnas (seda teevad näiteks laulupeol osalevad harrastajatest koorilauljad) (Eesti ... 2004: 45).

Vabatahtlik töö hõlmab pea igasugust tegevust: inimeste omavahelise abistamise, tegevuse kodanikeühendustes (nii ametlikes kui ka mitteametlikes) ja töö heategevusorganisatsioonide, keskkonnakaitseprojektide ning poliitiliste ühenduste eesmärkide täitmiseks. Vabatahtlik töö näitab, et inimesed on osavõtlikud ühiskonna tegemiste suhtes, hoolivad keskkonnast ja tahavad omal algatusel enda elu paremaks muuta. Vabatahtlikud on ka aktiivsed kultuurihuvilised (Bradshaw ja Nichols 2004: 56, 58). Kultuuristatistika käsitleb neid vabatahtlikke, kes on tegevad mõnel kultuurialal ja annavad oma panuse näiteks Eesti riigi tuntuse ja maine tõstmisele. Ilus näide on siinkohal jällegi laulupidu, kuhu on kaasatud palju vabatahtlikke nii korralduse kui ka esinemise poolelt.

Täiskasvanute koolituse uuring

Täiskasvanute koolituse uuring (Adult Education Survey ehk AES) on üleeuroopaline uuring, mille käigus küsitletakse täiskasvanuid vanuses 25–64 (Eestis 20–64) eluaastat. Uuringu eesmärk on teha kindlaks, kui palju elanikud koolitustel käivad, samuti elanike arvamused ja hoiakud täiskasvanute koolituse suhtes: subjektiivne nõudlus koolituse järele, võimalike koolituses osalejate vajadused ja huvid ning täiskasvanute põhirühmade ees avanevad õppimisvõimalused ja nende kättesaadavus.

Elukestvast õppest on saanud prioriteetne valdkond poliitikas. Selle tähtsust sotsiaalsele ja majanduslikule arengule ning sotsiaalsele sidususele ja aktiivsele kodanikuõigusele on teadmispõhises ühiskonnas ning majanduselus laialt tunnustatud. Majanduslik areng sõltub üha rohkem uute tehnoloogiate ja tööviisidega kohaneda suutvast kvalifitseeritud tööjõust. Suutlikkus toimida demokraatliku ja tolerantse ühiskonnana nõuab kodakondsuse ning võrdsete võimaluste edendamist. Järjepidevalt tuleb püüelda uute teadmiste poole, et langetada informeeritud valikuid.

Elukestva õppe osana nähakse peale koolituste ka elanike osalemist kultuuri teenuste ja meediatarbimises ning kultuurilistes tegevustes.

Näitajad

Täiskasvanute koolituse uuringust saadud kultuuris osalemise andmed puudutavad viimase 12 kuu jooksul toimunud kultuuriasutuste külastuste sagedust, kultuuriharrastustega tegelemise sagedust, küsitletavate kodus olevate raamatute arvu, raamatute, ajalehtede ja ajakirjade lugemise aktiivsust ning arvutikasutamist ja keeleoskust.

Vaadeldavad inimrühmad

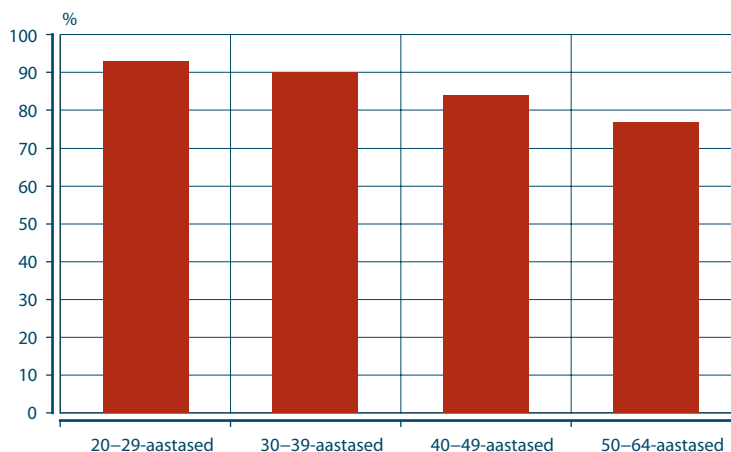
Selle teemalehe tarvis on välja valitud mõned rühmad, mille kultuuri- ja meediatarbimist ning kultuurilistes tegevustes osalemist on omavahel võrreldud. Vaadeldud on kogu uuritava grupi, s.o 20–64-aastaste üldist kultuuris osalust. Eraldi on võrreldud eri vanusega ja eri haridustasemetega rühmi ning mehi ja naisi. Peale selle võimaldab täiskasvanute koolituse uuring vaadelda mitut eri sotsiaalse seisundi ja koolitushuviga inimrühma.

Kultuuris osalemise aktiivsuse seisukohast on vaadeldud näiteks neid, kellel on kavatsus või huvi võtta lähemal ajal ette mõni koolitus. Samuti võrreldakse kultuuris osalemist sotsiaalsete seisundite, s.o tööhõiveseisundite, õppimise, kodusolemise jm järgi.

Selles teemalehes võrreldavad rühmad ei ole kaugeltki kõik, mis võimalikud. Täiskasvanute koolituse ja ka teiste uuringute kohta on võimalik rohkem informatsiooni saada Statistikaametile infopäringut tehes.

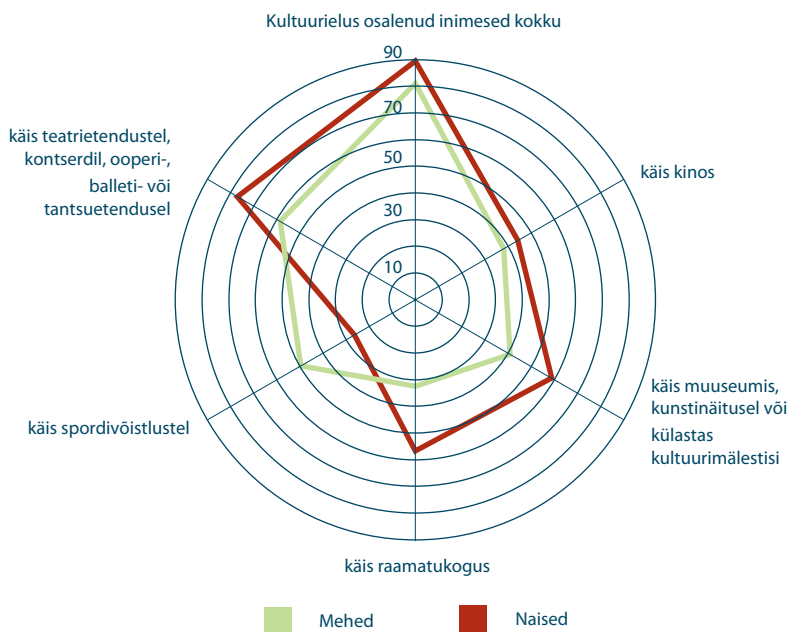
Kultuuris osalemine

Kultuuri-sündmustel käimise aktiivsus viimase 12 kuu jooksul vanusegrupi järgi, 2007

Kultuuri-sündmustest võtavad üldjuhul veidi aktiivsemalt osa nooremad inimesed. Teatris, kontserdil, muuseumis ja kunstinäitusel käimise poolest on eesotsas kolmekümnendates inimesed. Uuring kinnitab ka mitmest teisest uuringust ilmnenu tõesiasja, et naised käivad kultuuriasutustes aktiivsemalt kui mehed (Bradshaw ja Nichols 2004: 14; Kultuuritarbimise ... 2006: 5, 7). Kõige suurem erinevus (üle 24%) on meeste ja naiste raamatukogukülastuste vahel. Mehed seevastu käivad naistest pea sama palju (23%) aktiivsemalt spordivõistlustel. Üldjuhul on kõrgema haridustasemega inimesed aktiivsemad kultuuritarbijad. Põhiharidusega ja kõrgema haridusega inimeste kultuuriasutuste külastatavuse vahe on keskmiselt 30%.

Kultuuritegevuses osalenud mehed ja naised, 2007 (protsenti)

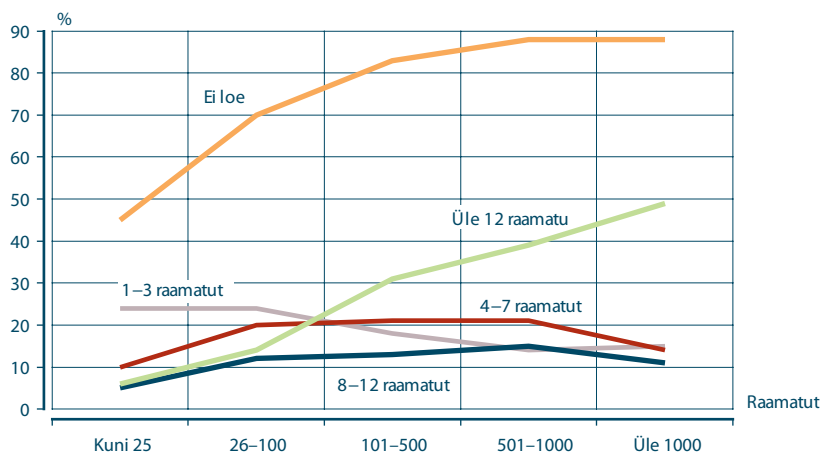
Naised edestavad mehi ka kultuuri harrastamises (protsentuaalselt on pillimängijate seas mehi siiski naistest rohkem). Vanusjaotuses on jällegi valdav tendents, et mida nooremad inimesed, seda aktiivsemad harrastajad, see tähendab, et nooremate seas on harrastajaid protsentuaalselt rohkem. Absoluutarvudes aga on märgatavas ülekaalus näiteks vanemad (vanuses 50–64 eluaastat) lauluharrastajad.

Kultuuriharrastajate hulk suureneb protsentuaalselt ühes haridustaseme kasvuga. Keskmine põhi- ja kõrgharidusega kultuuriharrastajate vahe on ligi 13%.

Raamatute hulk on seotud ka inimeste haridustasemega: madalama haridusega inimestel on raamatuid üldjuhul vähem ja kõrgema haridusega inimestel rohkem. Võib öelda, et naistel on kodus raamatuid veidi rohkem kui meestel — üks elavaid naisi, kellel on kodus 26–500 raamatut, on meestest ligi 10% rohkem. Raamatute arvu kasvades see vahe siiski taandub. Neid üksikuid naisi, kellel on 501–1000 raamatut, on meestest veel veidi rohkem, aga naisi, kellel on kodus üle tuhande raamatu, on meestest juba pisut vähem. Keskealistel ja vanematel inimestel on tavaliselt raamatuid rohkem, mis on seletatav sellega, et neil on olnud rohkem aega raamatuid koguda ja tõenäoliselt on palju raamatuid soetatud ka aastaid tagasi, kui need olid üsna odavad.

Kui vaadata inimeste lugemisharjumusi, siis vabal ajal raamatuid lugevaid inimesi on 20–64-aastaste elanike hulgas umbes 74%, mida on suhteliselt palju. Põhjamaades on inimestel lugemisharjumus muust Euroopast veidi suurem. Rootsis on see 72% ja Soomes 66% (Europeans' ... 2002: 5). Lugejatest on protsentuaalselt kõige rohkem ehk ligi 23% neid, kes loevad raamatuid palju, st on lugenud rohkem kui 12 raamatut viimase 12 kuu jooksul, ja kõige vähem (umbes 12%) neid, kes loevad 8–12 raamatut aastas. Enam-vähem võrdselt on inimesi, kes loevad 1–3 või 4–7 raamatut (mõlemaid umbes 20%) aastas. Raamatute hulk ja lugemisaktiivsus aga ei näita omavahel nii ranget seost, nagu võiks oletada. Seda illustreerib allolev diagramm.

Inimeste lugemisaktiivsus viimase 12 kuu jooksul kodus olevate raamatute arvu järgi, 2007

Umbes 12% neist, kellel on kodus rohkem kui tuhat raamatut, ei olnud viimase 12 kuu jooksul puhketegevusena raamatuid üldse lugenud. Neist üle poole (52%) moodustavad põhiharidusega mehed. Naisi, kes vabal ajal ei loe, on tervikuna kokku kaks korda vähem kui mehi. Vanusjaotuses langeb suurem osa mittelugejaid (42%) kahekümnendates eluaastates meestele. Sellest ei saa siiski järeldada, et suure lugemusega (st rohkem kui 12 raamatut aastas) mehi oleks vähe — neid on kokku pea 70 000.

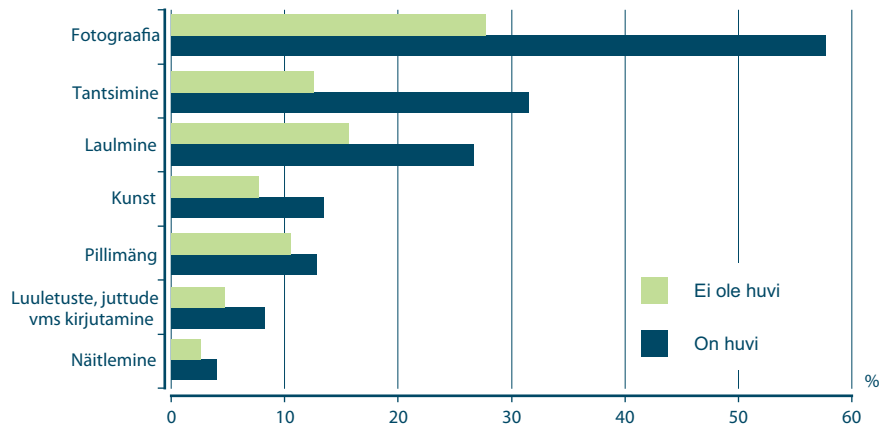
Ajalehtede lugemine on omane peagu kõigile inimestele (98%) ja selles ei ole ka soo ja vanuse poolest suuremaid erinevusi. Väike tendents aga on selle poole, et kõrgema haridustasemega inimesed loevad lehti rohkem.

Ajakirjade lugemine erineb sellest veidi. Vähemalt korra nädalas ajakirju lugevaid naisi on kümnekond protsenti rohkem kui sama kategooria mehi. Ajakirju mittelugevate inimeste arv soo järgi on jällegi sarnane raamatutest hoidujatega: mehi, kes ajakirju ei loe, on kaks korda enam kui naisi. Naiste huvi ajakirjade vastu võib seletada sellega, et neile pakutavate ajakirjade arv on meestele pakutavatest märksa suurem.

Kultuuris osalejate huvi koolituste vastu

Kui vaadelda eraldi nende inimeste kultuuris osalemist, kes uuringu käigus kinnitasid, et kavatsevad osaleda mõnel koolitusel või on koolitustest vähemalt huvitatud, siis võib märgata, et kultuurihuvilistel on märksa suurem huvi ka enda harimise vastu üldiselt. Neil, kes käivad tihti kultuuriasutustes, on koolituste vastu keskmiselt 21% suurem huvi. Kultuurilisest tegevusest osavõtjate seas aga on koolitusest huvitatute protsent kohati kaks korda suurem kui nendel harrastajatel, kes koolitusest ei huvitu.

Kultuuri-harrastajate huvi koolituste vastu, 2007

Raamatulugejate hulgas oli koolitusest huvitatuid rohkem üksnes suure lugemusega inimeste, st nende seas, kes olid viimase 12 kuu jooksul lugenud rohkem kui 12 raamatut. Lehelugejatest huvitusid asjast need, kes lugesid lehti iga päev või peagu iga päev. Ajakirjalugejatest pidasid koolitust vajalikumaks need, kes lugesid ajakirja vähemalt korra kuus.

Inimestest, kes väitsid, et õppimine neid ei huvita, on keskel läbi 75% neid, kes ei olnud viimase 12 kuu jooksul käinud üheski kultuuriasutuses. Ligi 92% neist ei tegelenud kultuuriharrastustega. Sama väitis üksnes 1,7% kirjutamise harrastajaid ja veelgi vähem näitlemise harrastajaid. End õppimise jaoks juba liiga vanadeks pidanute hulgas oli 73% neid, kes ei olnud viimase 12 kuu jooksul käinud üheski kultuuriasutuses, ja keskel läbi 91% neid, kes ei tegelenud kultuuriharrastusega.

Kultuuris osalejad sotsiaalse seisundi järgi

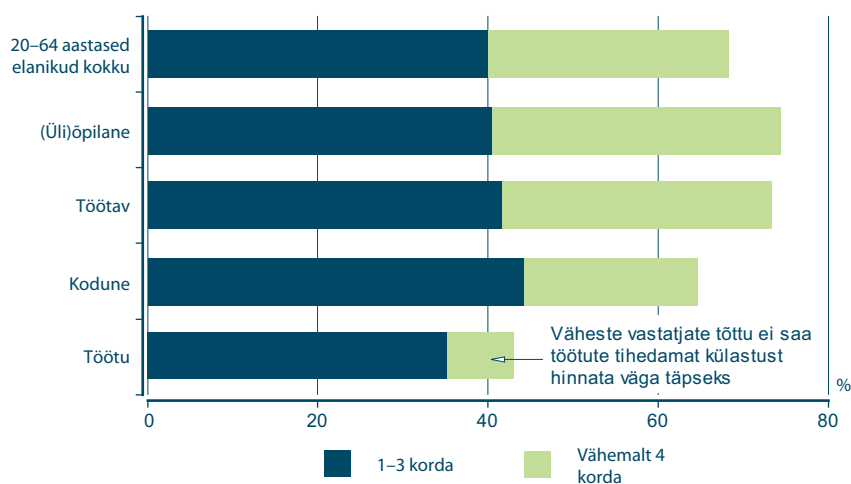
Tööhõives on võrreldud eri sotsiaalseid rühmi: töötavaid inimesi (sh töötavaid pensionäre ja üliõpilasi), töötuid, õpilasi ja üliõpilasi, töövõimetuspensionäre, vanaduspensionäre, koduseid ja lapsehoolduspuhkusel olijaid.

Kultuuriasutusi külastanute protsent on suurem töötavate inimeste hulgas. Üle seitsme korra aastas käivad kultuuriasutustes valdavalt töötavad inimesed ja teiste

osatahtsus nii sagedaste külastajate seas on väga väike. Siinkohal ilmneb siiski erinevus raamatukogus käimisel — seal käivad üle 12 korra aastas peale töötavate inimeste veel vanaduspensionärid ja kodused inimesed, kõik umbes 15%. Üle 12 korra aastas külastab raamatukogu ka 48% õpilasi/üliõpilasi.

Veidi sagedamini käiakse üldiselt etendustel ja kontsertidel: umbes 4–6 korda aastas käib neid vaatamas 27% õpilasi/üliõpilasi, 16% vanaduspensionäre ja 15% koduseid inimesi.

**Esituskunside
(teatri, kontserdi,
ooperi või
tantsuetenduste)
külastajad
sotsiaalse grupi
järgi, 2007**

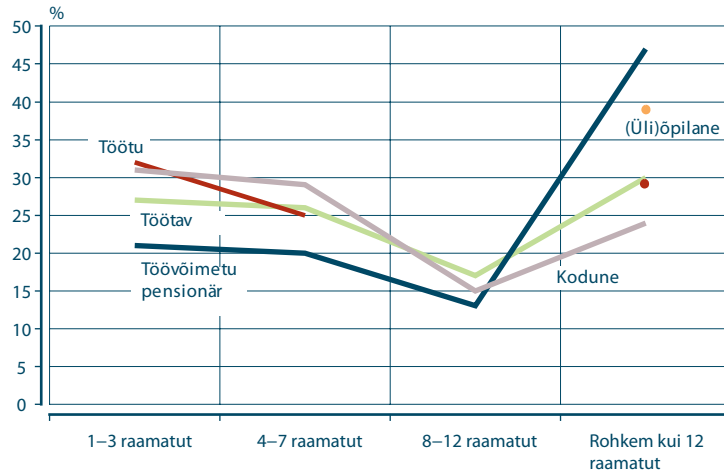
Eeldades, et õpilased/üliõpilased, pensionärid ja kodused peavad hakkama saama vähema rahaga kui töötavad inimesed, võib järeldada, et kultuuriasutustes käimise sagedust ei saa kaugeltki alati siduda ainult inimeste materiaalse olukorraga, sest ka need rühmad kasutavad tihti meelsamini tasuta kultuuriteenuseid kui näiteks raamatukogu, mille teenused on valdavalt tasuta. Umbes 40% töötuid käib 1–3 korda aastas meelsasti kinos ja teatris, aga ka muuseumis (27%). Märnatavalt vähem käivad töötud aga raamatukogus.

Veel huvitavam on pilt kultuurilisi tegevusi harrastavate inimeste puhul. Pillimängijate hulgas ületab tööd viimase 12 kuu jooksul mitte leidnud inimeste protsent paraku isegi töötavaid, töö leidnud ja töö kaotanud pillimängijaid. Teiste kultuuriliste tegevuste harrastajate hulgas tundub töö kaotanute ja uut tööd mitteleidnute protsent olevat väga madal. Kahjuks ei saa seda siiski väita täie kindlusega, sest niisuguste inimeste sattumine valimisse on selleks liiga harv.

Huvitav on tõsiasi, et töötud tegelevad kultuuriharrastustega peagu poole vähem kui töötavad inimesed, kodused ja õpilased/üliõpilased. Arvestades kultuuriharrastuste iseloomu, siis nendega tegeletakse tavaliselt aastaid, ja isegi kui tegevusse jäävad pikemad pausid, peetakse ennast üldiselt siiski alaga tegelevaks. Seega võib oletada, et üldjuhul inimesed mitte ei loobu oma kultuuriharrastustest töötuks jäädes, vaid töötutel paraku ongi kultuuriharrastuste vastu väiksem huvi.

Lugemisaktiivsuse kohta võib öelda, et nii töötavate inimeste kui ka kogu 20–64-aastaste grupi seas on umbes 30% neid, kes loevad üle 12 raamatu aastas. Peagu poole rohkem on selliseid inimesi pensionäride (nii töövõimetus- kui ka vanaduspensionil olevate) hulgas. Ligi 40% protsenti on sedavõrd aktiivseid lugejaid ka õpilaste/üliõpilaste seas. Diagrammist on nad välja jäänud, sest vastanute arv ei olnud piisav, et leida madalama lugemisaktiivsusega õppurite protsente.

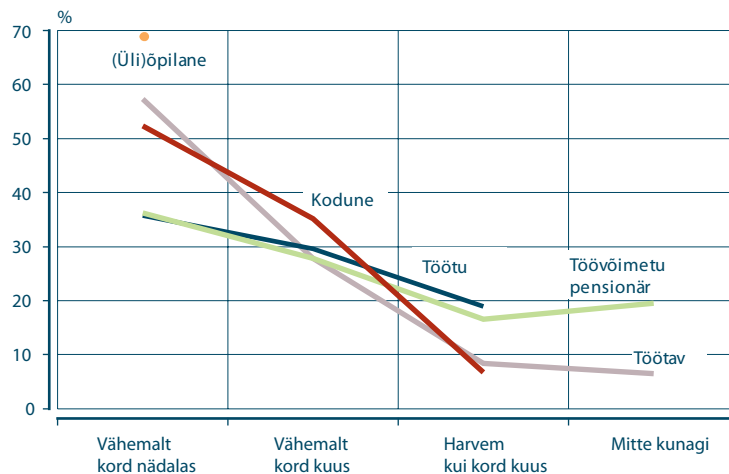
Eri sotsiaalsete gruppide lugemisaktiivsus, 2007

Kõigis sotsiaalsetes gruppides on aastas 8–12 raamatut lugevate inimeste protsent märksa madalam kui suurema või väiksema lugemisaktiivsuse puhul. Võib öelda, et laiemas plaanis jagunevad lugejad seega kaheks: tavalise ja suure lugemisharjumusega inimesed.

Meediatarbivate seas võib märgata, et töötud loevad lehti ja ajakirju märksa vähem kui töötajad, õppurid, vanaduspensionärid ja kodused inimesed.

Meediatarbimine ajakirjade lugemise järgi, 2007

Kokkuvõte

Kultuuris osalemist on vaja mõõta, sest see näitab inimeste huvi nii oma maa kui ka naabrite väärtuste ja tõekspidamiste vastu ning selle muutusi aastate jooksul. Sagedasem kultuuriasutustes käimine viitab laiemalt sihipärasemale tegutsemisele ja ka paremale haridusele. Täiskasvanute koolituse uuringu põhjal võib öelda ka seda, et sagedamini käivad kultuuriasutustes need, kes kaotavad töö harvemini ja ka leiavad selle kergemini. See ei tähenda, et tihe teatriskäik annaks tingimata eelise töö leidmisel, vaid see (nagu ka aktiivsem kultuuris osalemine üldiselt) osutab paljudele muudele inimese isiklikele omadustele, mis tulevad töö leidmisel kindlasti kasuks.

Kultuuritarbimine näitab nõudlust ka loomemajanduse teenuste ja toodete järele ning on seega ka oluline näitaja loomemajanduse mõistmisel (Statistics ... 2007: 71, 78). See näitab elanike sotsiaalset aktiivsust, identiteeti, eri sotsiaalsete gruppide

lõimumist ühistegevuste kaudu jms ning kaudselt ka elanikkonna produktiivsust ja ühiste eesmärkide nimel tegutsemist.

Teemalehe valmimisele aitasid kaasa Urve Kask, Siim Krusell, Rain Leoma, Merle Paats, Marve Randlepp, Tiiu-Liisa Rummo-Laes ja Piret Tikva. Palju tänu neile!

Lisa

Statistikaameti uuringud, millest saab veel andmeid kultuuris osalemise kohta.

Aastatel 1999–2000 toimunud ja aastatel 2009–2010 toimuv “Ajakasutuse uuring”.

“Tööjõu-uuring”, mille juures oli 2004. aastal kultuurimoodul kahes kvartalis.

“Eesti sotsiaaluuring”, mida tehakse alates 2004. aastast ning kus 2006. aastal oli moodul sotsiaalse osalemise kohta.

“Leibkonna eelarve uuring”, mida tehakse 1996. aastast.

Kultuurivaldkonna kõikised vaatlused.

Rahvusvahelisel tasemel on tulevikus plaanis Euroopa Nõukogu tellimusel korraldada kultuurimoodul 2011. aastal.

“Ajakasutuse uuring”

“Ajakasutuse uuring” tugineb Euroopa Nõukogu välja töötatud uuringule, mis võimaldab saada teiste Euroopa riikidega võrreldavaid andmeid. Ajakasutuse uuringuga saab teada, kui palju aega kulutavad inimesed tööle ja vabale ajale olenevalt soost, haridusest, vanusest, elukohast jm näitajatest.

Uuringust saab andmeid kodanikuühendustesse kuulumise, vabatahtliku töö, kultuurisündmustel käimise, sportimise, lugemisharjumuste, meediatarbimise, internetikasutuse ja hobi korras kaunite kunstidega tegelemise kohta.

“Tööjõu-uuring”

“Tööjõu-uuringuga” saadakse ülevaade Eesti elanike tööhõivest, töötusest, tööoludest ja tööturu muutustest. 2004. aastal oli uuringu juures kultuuritarbimise moodul, millega saadi põhjalikum teave kultuuriliste tegevuste, kultuuritarbimise sageduse ning kultuuriteenuste mittekasutamise põhjuste kohta. Igal aastal on uuringus arvuti- ja internetikasutamise moodul, milles küsitakse iseseisva õppimise ja info hankimise kohta.

Selle uuringu põhjal on võimalik saada andmeid veel järgmiste teemade kohta: kultuuriliste tegevuste tähtsus küsitletavate jaoks; kultuuri- ja meediatarbimise sagedus; iseseisev õppimine raamatute, interneti ja video vahendusel; info hankimine; kultuuriteenuste mittekasutamise põhjused ja kultuuriharrastused.

“Eesti sotsiaaluuring”

Sotsiaaluuringu eesmärk on saada infot Eesti elanike sissetuleku, elamistingimuste ning ebavõrdsuse ja vaesuse kohta. Kultuuris osalemise kohta saab uuringuga teavet arvuti ja internetiühenduse olemasolust ning loomungulisest või teaduslikust tegevusest teenitud tulu kohta. 2006. aastal oli uuringus moodul “Sotsiaalne osalemine”, kus küsiti kultuuritarbimise ja vabatahtliku tegevuse kohta viimase 12 kuu jooksul.

“Leibkonna eelarve uuring”

“Leibkonna eelarve uuring” on ainus võimalus teada saada, millised on Eesti leibkondade kulutused ja eelarve. Uuringust tuleb välja ka leibkondade varustusarvutite ja internetiühendusega ning kultuurile tehtud kulutused.

Kultuurivaldkonna kõiksed vaatlused

Kultuuri kõiksed vaatlused on igal aastal toimuvad vaatlused teatri, filmi, ringhäälingu, muuseumi, raamatukogude, spordiklubide ja trükitoodangu kohta. 2008. aastast on kultuurivaatluste all taastatud ka rahvakultuurivaatlus ja juurde on tulnud loomemajanduse vaatlus.

Raamatukoguvaatlus hõlmab kolme vaatlust: “Eriala- ja teadusraamatukogu”, “Rahvaraamatukogu” ja “Kooliraamatukogu”. Filminduses on kaks vaatlust: “Filmiimport ja -levi” ning “Film” (filmi toodangu kohta). Spordivaldkonnas on samuti kaks vaatlust: “Spordikool” ja “Spordiklubi”.

Kõiksetest vaatlustest on võimalik saada andmeid kultuuriasutuste arvu, nende majandustegevuse, personali ja külastajate arvu ning palju muu spetsiifilise kohta.

Kirjandus

Bradshaw, T., Nichols, B. (2004). 2002 Survey of Public Participation In the Arts. — Research Division Report #45. Washington. [www] <http://www.nea.gov/research/NEASurvey2004.pdf> (5.12.2008)

Eesti elavik 21. sajandi algul: ülevaade uurimuse “Mina. Maailm. Meedia” tulemustest. (2004). / Toim. Veronika Kalmus, Marju Lauristin ja Pille Pruulmann-Vengerfeldt. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Europeans’ participation in cultural activities. (2002). — A Eurobarometer Survey carried out at the request of the European Commission, Eurostat. [www] http://ec.europa.eu/culture/pdf/doc967_en.pdf (5.12.2008)

Kultuuritarbimise uuringu aruanne. (2006). Saar Poll. [www] https://kule.kul.ee/avalik/esitlused/kultuuritarbimine/kultuuritarbimise_uuring_2006_aruanne.doc (5.12.2008)

Obalil, Deborah L. (1999). Barriers and Motivations to Increased Arts Usage Among Medium and Light Users. Chicago: The Arts Marketing Center of the Arts and Business Council of Chicago. [www] <http://beta.artsbizc.s466.sureserver.com/files/BarriersAndMotivations.pdf> (5.12.2008)

Statistics on Cultural Industries. (2007). — Framework for the Elaboration of National Data Capacity Building Projects. Bangkok: UNESCO Bangkok. [www] http://www2.unescobkk.org/elib/publications/131_132/stat_clt_industries.pdf (5.12.2008)